

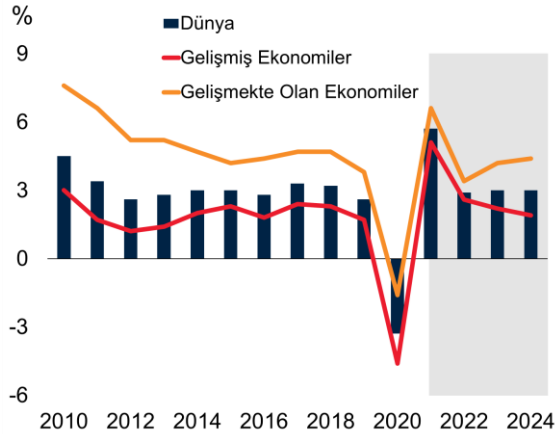
DÜNYA BANKASI “KÜRESEL EKONOMİK BEKLENTİLER, HAZİRAN 2022 RAPORU”NU YAYIMLADI

Küresel Toparlanmada Duraksama

İki yıldan fazla süren pandemi arkasından gelen Rusya-Ukrayna krizi, küresel ekonomideki yavaşlamayı hızlandıracak gibi gözüküyor. 2021’de %5,7 olarak gerçekleşen küresel büyümenin, 2022’de yüzde 2,9’a gerilemesi bekleniyor (Grafik A). Enflasyon baskısını, tahmin edilemeyen hızda olan sıkı para politikalarını da içeren Rusya-Ukrayna krizi etkileri, 2022 yılı başında yapılan büyüme tahmininin %1,2 altında olabilecek bir revizyonu zorunlu kılıyor.

2022’de birçok ekonomi için düşürülen büyüme tahminlerinin gelecek yıl da toparlanmayacağı, 2023-24 döneminde küresel büyümenin %3 olacağı düşünülüyor (Grafik B).

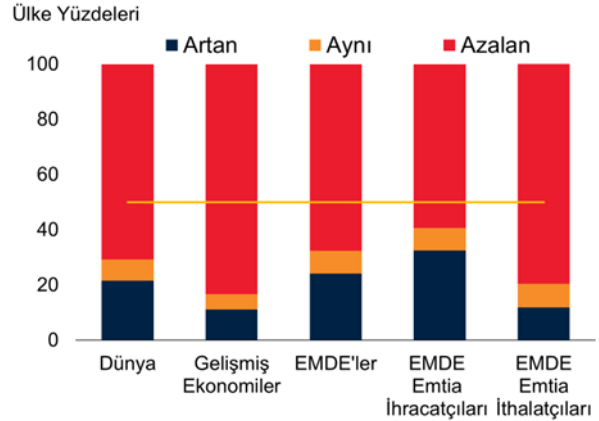
A. Küresel Büyüme

Kaynak: Dünya Bankası

Not: EMDEs=emerging and developing countries (gelişmekte olan ekonomiler)

B. 2022 Büyüme Tahmini Revizyonları

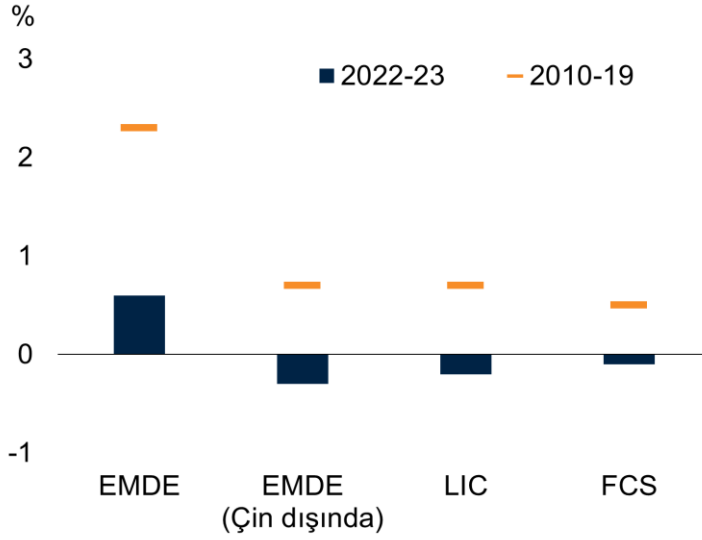
Gelişmekte Olan Ekonomiler için Azımsanmayacak Yavaşlama

Gelişmekte olan ekonomilerin büyüme tahmininin %6’dan %3,4’e inmesi bekleniyor. Bu oran 2011-2019 döneminde ortalama %4,8 idi. Rusya-Ukrayna krizinden kaynaklı yavaşlamanın, ECA (Avrupa ve Merkez Asya) bölgesinde derin bir gerilemeye, ticari aksamalara, emtia fiyatlarında dalgalanmalara, yüksek girdi maliyetlerine ve daha zayıf bir güven ortamına neden olacağı düşünülüyor. Yavaşlama, artan enflasyonist baskılar, sıkı para koşulları ve dış talebin zayıflaması gibi büyümeye yönelik önceden var olan ters rüzgarları güçlendiriyor.

Büyümedeki yavaşlama, gelişmekte olan ekonomilerde, 2021’de %5,4 olan kişi başına gelir artışının, 2022’de %2,3’e gerileyeceğini ve kişi başına gelirin, pandemi öncesi eğiliminin %5 altında gerçekleşeceğini, birçok ülkenin gelir artış hedefi rotasını, ileri ekonomi seviyelerinden tersine çevireceğini gösteriyor (Grafik C).

Yükselen gıda fiyatlarının, gıda ithalatına bağlı birçok gelişmekte olan ekonomide kişi başına düşen geliri düşürmesi, küresel gıda güvensizliğini ve yoksulluğu arttıracakı düşünülüyor. Salgının, savaşın, gıda fiyatlarındaki artışın kalıcı etkileri, tüm koşulları daha da zorlaştırmak için birleşiyor ve salgın öncesi tahminlerden farklı olarak bu yıl sonuna kadar 75 milyondan fazla insanın yoksulluk içinde olması bekleniyor.

C. Gelişmiş Ekonomi Ortalamasına Göre, Gelişmekte Olan Ülkeler, Kişi Başına Gelir Artışı

Kaynak: Dünya Bankası

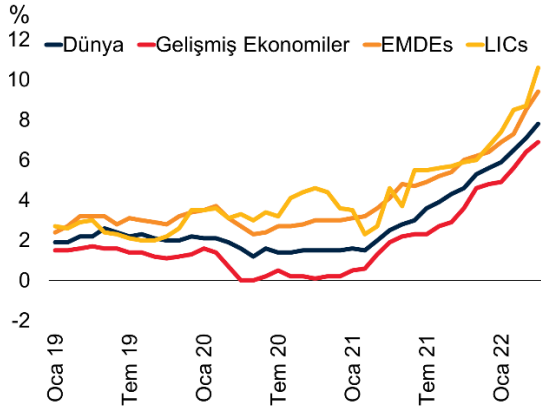
Not: LICs=lower income economies (düşük gelirli ekonomiler); EMDEs=emerging and developing countries (gelişmekte olan ekonomiler) FCS = fragile and conflict-affected situations (Kırılgan ve çatışmadan etkilenen durumlar)

Küresel görünümde riskler: Stagflasyon

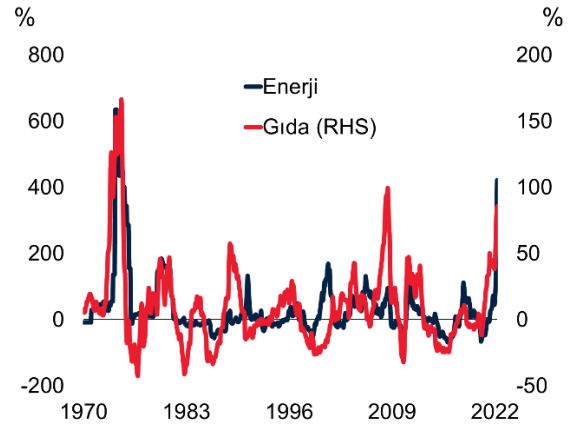
2022 yılı Nisan ayında, küresel enflasyon (%7,8) ve gelişmekte olan ekonomilerin enflasyonu (%9,4) 2008 yılından beri en yüksek seviyeye ulaştı (Grafik D).

Ukrayna'daki kriz, çoğu birbiriyle bağlantılı olan risk olasılıklarını arttırdı. Jeopolitik karışıklığın, küresel ekonomik aktiviteyi daha da istikrarsızlaştırabileceği ve küresel ticaretin, uzun vadede yatırım ve finansal ağların bozulmasına neden olabileceği düşünülüyor. Enerji fiyatlarında son iki yılda gerçekleşen artış (1973 petrol krizinden bu yana en büyük artış), küresel ekonominin 1970'leri anımsatan, yüksek enflasyon ve yavaş büyümenin kombinasyonu olan bir stagflasyon dönemine girdiğine dair endişeleri arttırıyor (Grafik E). Enerji fiyatlarındaki artışın, iki yıl sonra küresel üretimi %0,8 azaltabileceği düşünülüyor. Önceki petrol krizlerinden edinilen deneyim, krizin, talepte kısma, diğer yakıtların ikamesi, enerji arzı kaynaklarının geliştirilmesinin teşvik edilmesi için önemli bir katalizör durumunda.

D. Enflasyon

E. Enerji ve Gıda Fiyatları

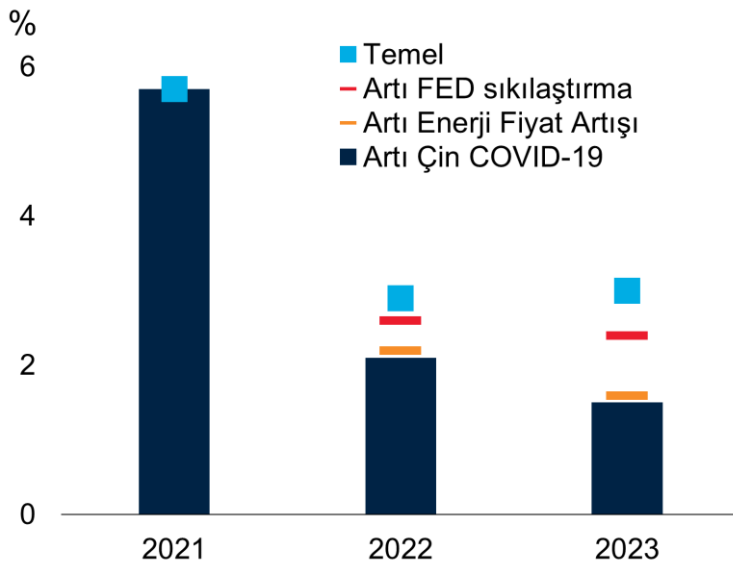

Kaynak: Dünya Bankası

Not: LICs=lower income economies (düşük gelirli ekonomiler); EMDEs=emerging and developing countries (gelişmekte olan ekonomiler) Grafik E, 24 aylık bir süre boyunca aylık enerji ve gıda fiyat endekslerindeki yüzde değişimi göstermektedir. Veri sınırlamaları nedeniyle, 1979'dan önce, enerji fiyatı değişimi, petrol fiyatı değişimi kullanılarak temsil edilmektedir.

1970'lerdeki stagflasyonla mücadele, faiz oranlarında artışı gerektirmiş; küresel resesyona tetiklemiş ve yükselen piyasalarda ve gelişmekte olan ekonomilerde finansal krizlere neden olmuştur. Mevcut stagflasyonist baskılar yoğunlaşırsa gelişmekte olan ülkeler yeniden zorluklarla karşı karşıya kalabilir. Gıda kıtlığının sertleşmesinin sosyal huzura etkisi, yeni ve daha öldürücü olabilecek Covid-19 varyantlarının ortaya çıkma olasılığı mevcut faaliyetleri bozabilir. Tüm bu risklerin aynı anda gerçekleşmesi, küresel aktivitenin 2022'de daha keskin bir şekilde düşmesine ve 2023'te yarı yarıya azalmasına neden olabilir (Grafik F).

F. Küresel Büyüme Senaryoları

Kaynak: Oxford Economy Küresel Ekonomik Modeli

Makroekonomik Politika Zorlukları; Sıkılaştırma politikaları ve sürdürülemez borç yükleri

Rusya-Ukrayna krizi ve sonucunda enflasyonist baskılardaki artış, birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomilerin parasal sıkılaştırma hızında artışı tetikliyor. Gelişmekte olan ekonomilerin Merkez Bankaları, pandemi nedeni ile zaten tamamlanamayan toparlanmanın yanında yüksek enflasyonla mücadele etmek durumunda kalıyor. Borç kırılganlıkları pandemiden önce bile akut olan düşük gelirli ülkelerin dış kamu borçları da rekor düzeye gelmiş bulunuyor. Çoğu özel alacaklılara olan bu borçlar, aniden yükselebilecek, değişken faiz oranlarını içeriyor.

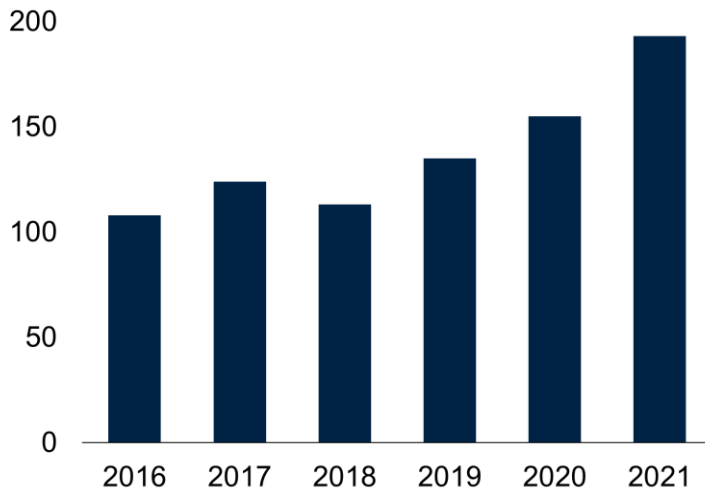
Merkez bankaları para politikası uyumunda sıkıntıya girdikçe, sermaye akışındaki oynaklık ve para birimlerindeki değer kaybının, gelişmekte olan ekonomiler için ek zorluklar getirebileceği düşünülüyor. Söz konusu ülkelerin üstlenebileceği mali destekler, sıkı finansman koşulları ve yüksek borçlanma maliyetleri nedeni ile zorlanacak gibi görünüyor.

Yapısal politika öncelikleri: Gıda güvensizliği ve ticarete parçalanma ile mücadele; Eğitim teşviği ve iş gücüne katılımın artırılması

Gelişmekte olan birçok ekonominin içinde bulunduğu zorlu dönemin, pandemi ve Ukrayna'daki kriz dolayısı ile uzun dönemde ağırlaşacağı öngörülüyor. Rusya-Ukrayna krizi, gıda krizini kötüleştirdiği için gıda fiyatlarındaki dalgalanmaya karşı direnç oluşturmak kritik önem taşıyor. Küresel Gıda Krizleri Raporu'nda (GRFC), 2021'de, 53 ülkeden, 193 milyona yakın insanın akut gıda güvenliğinden yoksun ve acil yardıma ihtiyaç duyduğu belirtiliyor (Grafik G).

G. Akut Gıda Güvensizliği

Kişi sayısı (Milyon)

Kaynak: Dünya Bankası

Gelişmekte olan ülkelerin politika yapıcıları mümkün olduğu ölçüde, zaten yüksek olan fiyat kontrollerini arttırarak yükselen emtia fiyatlarına karşılık vermekten kaçınmalı, fiyat istikrarı sağlamalı, finans sektörünü sağlamlaştırılmalı, yatırımları ve sosyal harcamaları korurken, sosyal güvenlik ağlarını genişletmeli, gıda kaynaklarını çeşitlendirmeli ve düşük karbonlu enerji kaynaklarına geçişi hızlandırmalıdır. Aynı zamanda ticareti teşvik gibi yöntemlerle oluşan ticari maliyetlere karşı önlem almalılar. Son olarak, politika yapııcılar, eğitime olan yatırımları teşvik ederek, aktif iş gücü politikaları ile kadınlar başta olmak üzere işgücü piyasasına katılımı, yüksek enerji ve gıda fiyatlarına yönelik destek politikalarını ve aşlamayı da arttırarak pandeminin büyüme beklentileri üzerinde yarattığı olumsuz etkiyi tersine çevirmeliler.

Tablo 1: Riskler

Detaylı bilgi için:

<https://www.worldbank.org/en/publication/global-economic-prospects>

<https://thedocs.worldbank.org/en/doc/18ad707266f7740bcd755498ae0307a-0350012022/related/Global-Economic-Prospect-2022-Chapter-1-Highlights.pdf>

<https://thedocs.worldbank.org/en/doc/18ad707266f7740bcd755498ae0307a-0350012022/related/Global-Economic-Prospect-2022-Executive-Summary.pdf>

Tablo 2: Reel GSYİH
(Önceki Yıla Göre Değişim (%))

	2019	2020	2021e	2022f	2023f	2024f	Ocak 2022 Tahminlerine Göre % Değişim Farkı	
							2022f	2023f
Dünya	2,6	-3,3	5,7	2,9	3,0	3,0	-1,2	-0,2
Gelişmiş Ekonomiler	1,7	-4,6	5,1	2,6	2,2	1,9	-1,2	-0,1
ABD	2,3	-3,4	5,7	2,5	2,4	2,0	-1,2	-0,2
Avrupa	1,6	-6,4	5,4	2,5	1,9	1,9	-1,7	-0,2
Japonya	-0,2	-4,6	1,7	1,7	1,3	0,6	-1,2	0,1
Gelişmekte Olan Piyasalar	3,8	-1,6	6,6	3,4	4,2	4,4	-1,2	-0,2
Doğu Asya ve Pasifik	5,8	1,2	7,2	4,4	5,2	5,1	-0,7	0,0
Çin	6,0	2,2	8,1	4,3	5,2	5,1	-0,8	-0,1
Endonezya	5,0	-2,1	3,7	5,1	5,3	5,3	-0,1	0,2
Tayland	2,2	-6,2	1,6	2,9	4,3	3,9	-1,0	0,0
Avrupa ve Merkez Asya	2,7	-1,9	6,5	-2,9	1,5	3,3	-5,9	-1,4
Rusya	2,2	-2,7	4,7	-8,9	-2,0	2,2	-11,3	-3,8
Türkiye	0,9	1,8	11,0	2,3	3,2	4,0	0,3	0,2
Polonya	4,7	-2,2	5,9	3,9	3,6	3,7	-0,8	0,2
Latin Amerika and the Karayipler	0,8	-6,4	6,7	2,5	1,9	2,4	-0,1	-0,8
Brezilya	1,2	-3,9	4,6	1,5	0,8	2,0	0,1	-1,9
Meksika	-0,2	-8,2	4,8	1,7	1,9	2,0	-1,3	-0,3
Arjantin	-2,0	-9,9	10,3	4,5	2,5	2,5	1,9	0,4
Orta Doğu ve Kuzey Afrika	0,9	-3,7	3,4	5,3	3,6	3,2	0,9	0,2
Suudi Arabistan	0,3	-4,1	3,2	7,0	3,8	3,0	2,1	1,5
Iran	-6,8	3,4	4,1	3,7	2,7	2,3	1,3	0,5
Mısır	5,6	3,6	3,3	6,1	4,8	5,0	0,6	-0,7
Güney Asya	4,1	-4,5	7,6	6,8	5,8	6,5	-0,8	-0,2
Hindistan	3,7	-6,6	8,7	7,5	7,1	6,5	-1,2	0,3
Pakistan	3,1	-0,9	5,7	4,3	4,0	4,2	0,9	0,0
Bangladeş	7,9	3,4	6,9	6,4	6,7	6,9	0,0	-0,2
Sahra Altı Afrika	2,6	-2,0	4,2	3,7	3,8	4,0	0,1	0,0
Nigeria	2,2	-1,8	3,6	3,4	3,2	3,2	0,9	0,4
South Africa	0,1	-6,4	4,9	2,1	1,5	1,8	0,0	0,0
Angola	-0,7	-5,2	0,7	3,1	3,3	3,2	0,0	0,5
Memorandum maddeleri:								
Reel GSYİH								
Yüksek Gelirli Ülkeler	1,7	-4,6	5,1	2,7	2,2	2,0	-1,1	-0,2
Orta Gelirli Ülkeler	4,0	-1,3	6,8	3,3	4,2	4,5	-1,3	-0,3
Düşük Gelirli Ülkeler	4,8	1,9	3,9	4,1	5,3	5,7	-0,8	-0,6
EMDE (Rusya ve Ukrayna hariç)	3,9	-1,5	6,7	4,2	4,5	4,5	-0,5	0,0
EMDE (Çin hariç)	2,5	-4,0	5,6	2,7	3,4	4,0	-1,5	-0,4
Emtia-İhracatçı EMDE'ler	1,8	-3,8	4,8	1,2	2,6	3,2	-2,1	-0,5
Emtia-İhracatçı EMDE'ler (Rusya ve Ukrayna hariç)	1,8	-4,0	4,8	3,7	3,3	3,4	0,3	-0,1
Emtia-İthalatçı EMDE'ler	4,9	-0,4	7,5	4,4	4,9	5,0	-0,8	-0,1
Emtia-İthalatçı EMDE'ler (Çin hariç)	3,2	-4,2	6,6	4,6	4,5	4,9	-0,7	-0,1
EM7	4,5	-0,5	7,3	3,3	4,3	4,7	-1,5	-0,4
Dünya (PPP ağırlıkları)	2,9	-3,0	6,0	3,1	3,4	3,5	-1,3	-0,2
Dünya Ticaret Hacmi	1,4	-8,0	10,3	4,0	4,3	3,8	-1,8	-0,4
Emtia Fiyatları								
Enerji Fiyatları	-9,9	-33,9	66,5	42,0	-8,0	-13,0	35,0	3,8
Enerji Dışı Emtia Fiyat Endeksi	-4,2	3,3	32,7	17,9	-8,1	-3,1	19,9	-4,1

Not: f = tahmin. EM7: Brezilya, Çin, Hindistan, Endonezya, Meksika, Rusya ve Türkiye